Wü borgemester och radtmend ÿ Viborg kÿen-
des och giör wittherligtt ffor alle aath wÿ aaff
hoffborn fÿrster framfarnd konniger ÿ Danmarck
haffuer slig priuilegie oc frÿhiedtt som her effter fölger.

(Herefter den latinske og danske Text af Christoffer af
Baierns Privilegium for Viborg af 1440, trykt i
Kolderup-Rosenvinges Samling af gamle danske
Love 5te Bind S. 264 flgg.)

1442
11 Juni

Vÿ Christopher metth Gudz nade Danmarckes,
Suerghes, Norghes, Wendes och Gotthes koning, palatz
greffue (af Rÿn og herlugh i Beÿern göre weterlicht, at wÿ
haue vnt wore elskelighe borghere ; Wiborgh tolfrij
at wære i alt wort righe Danmarch vtan ; Skanerø
marckit som theris priuileger ther wÿ thennom
giuet haue klarlighe vtwise. Thÿ forbiuthe wÿ
alle mæn serdelis wore fogheder oc embetzmæn
forneffnde wore borghere eller oc nogher af then-
nom her amoth ; nogher made at töffræ eller
hindhre for nogher toll e hwart the fare oc
komme ; market vtan pa Skanerø marketh
som forscreffuet stander. Thet lader engelunde
swa frampt man göre wil thet som oss lÿufft

er oc fly wor konniglighe heffnd oc wredhe. Datum Ledosie anno domini mcdxlij ipso die beati Barnabe apostoli nostro sub secreto.

Original paa Pergament (Fra Viborg)

1525. 11 Nov. Wy Styggo Krompen med Gwdtz nade biiscopp vdi Börglom giör alle witterlicht, at ffor then willige troffwe thienniste hyldscab mandshab helpp thröst bistandh oc wnderdanighet, szom wore oc Börglom biscopdoms troff thienere och wndersatte borgemester radtmendh oc menige borgere vdi Maristædh, ther och kalldes Seby, oss wor forfedhre oc Börglom sticht hertill dagelig giord oc bewiist haffwer och heer effther oss wore effthercomere oc Börglom sticht throffuelighen giöre bewise ma och skall, Tha haffwe wy wndtt giiffuet ffwldbordh oc samtöcktt och med thette wort opne breff nw wnder giiffuer ffwldbördher og samtöcker thennom effther thet breffwis lydelsæ szom hogeborne ffyrste her Frederich med Gudz nade Dannemarkis Wen. oc Gottis koninge wdwold konninge till Norge hertog till Oleszwiich Holsthen Stormarien oc Detmerschen greffue i Oldhenborig oc Delmenhorst wor kiereste

naaduge herre ~~ff~~ oss paa theres wegene wndtt
och güffuet haffuer, sliig herligheder priuilegier
och ffriiheeder szom heer effther fölligher.
Först att the schwlle haffue nyde brwge och
beholde indtill ewiig tiidh ffrü kiöbstedz rætt
byffredh segelatz handelinge oc kiöbmandz
scab. Item hwo szom heltst noger uhielslaer
eller oc szaar giör indhen theriis byffriid han
scall böde till osse fyrretiwffue marck oc
xl marck till byen. Item huilchen sandemandh
som icke tilstede eer nar han wpkræffuis at
scall swære noger sandemands ædh och hanss
fforfald bliiffuer loffuelig kwndgiordtt wtaff two
hans medborriger strax han hiemkwmmer scall
han giöre szüdt sandemandtz toffw och ey haffue
ther med nogit fforbraatt at han icke tilstede war
ther the andre sandemend hans medbröder swore och
giorde theris toff. Item sandemen skwlle icke
swere till landztinget om nogere andere sager end
om wold mandrab saar och affhwg. Item sande-
mend loffuelig wpkraffuit och loffuelig tilfwld om
the swere alle eensz tha schall the ey haffue

forbraatt theres boosslaad wden the forwindes aff biscoppen och nogere theres egene borger ffoor meeneedh. Item hwilchen som er födvdi byen then er icke plichtugte at güffue arffuekiöb. Item inghen borger som slaar eller saar giör nogen landzmand scall sættis wdi stock eller jern om han haffwer wedderhettis börghen at sætte. Item om noger landzmand bliffwer besatt aff ffogedhen eller hans swend for noger gields skyldh ffarer han aff byen i same besettenighe tha scall han böde thre marck till oss oc thre marck till bundhen. Item inghen wdwordtes kiöbmand maa kiöbe aff anden wdwortes kiöbmandh klede eller lerrüt eller noger kiöbmandsscab skiiffte eller forwandelle wnder ffyrre-tiwffue marcks bröde til oss oc liige saa möget till byen. Item inghen wdwortes kiöbmand maa kiöbe mindre end halloffh degger hwder halloff tönne smör halloff tönne tallig halloff schippund fflesk halloff hwndrit skindh wnder thre marchs bröde till ossz oc liige saa till byen. Item scall alle Maristeddes borgere oc theres thiener med theris handelinge oc kiöbmandzscab were qwüt oc ffrü ffor ald told wogen gieldt oc torff förtinge

wd.

wdoffuer alld Dannmarkis rüge wndtaget Schaen
öer oc haffne pendinge ffor Maristadh. Item
hwo som helest Maristedts borger will tiltale
for herrewerck eller vandt han skall tale
thennom till oc thennom offther loggen for
winde till theriis egene byting oc ey till landzting
eller noger herridz ting. Item hwilcken borger
som tiltales for noger sag ther hannom bör at,
werrie sig for med fyre grenders eedh, han maa
werrie sig med fyre güldebröder. Item
ingen Maristeds borger skall steffnis wdaff Norre,
jutland ffor rogens sag skyld. Item hwo som
noger hwss haffuer i lyé oc thet affbrendes
aff hans egene wdeüld han skall först böde
saaden ighen oc saa fyretiuffue marck till
byen oc xl marck till off. Item inghen borger
skall göre andre borgere noghen forkiöb un,
der three marcks bröde till off oc lüge saa
till byen. Item ingen borger skall hyre eller
leie garde eller hwsse fyre medborgere til
forkiöb wid threi marchis bröde till offz oc lüge
saa till byen. Item haffuer ffogethen tiltale
till nogher borgere ffor mwnne sag eller then

sag som icke oppenbarlig er oc same borger
biwder syn loff oc werie ther for, will fogethen
hans loff icke annamme, tha scall han for
then sag were qwüdtt oc aarsage indtill saalongii
ffogethen hans loff annammeff will. Item ingenn
embetsmand swder schredder kiöbmand ellder
andere scall nyde torgit at kiöbe ellder sellie
wdhen han wpholder byszens tönge saa tiidtt
oc offte szom behoff giöres. Item om noger
giest er rede oc will ferdes wdaff byen oc
noger borger er hannom gield schyldug tha scall
ffogethen med two borger söge hans hwss trinde
dage förre solen nedderganger oc fly samme giest
szyn gield ellder fyllest pant therfore. Item ingen
giæst ellder stander swend som ligger i byen om
wintheren oc brwger handeling oc kiöbmandzskabb scall
were ffrii for bysens tönge ~~then stwnd~~ som paa kom-
mer then stwnd the ther saa ligge. Item ingen
wdwortes kiöbmandh maa bygge kramboer ellder
anderleddes byde syn kiöbmandsscab fall i byen mere
end thre dage om aaret wthen han haffuer thet
wdi ffogethens oc borgrens loff wid syne thre marck
till off oc lige saa till byen. Item ingen landzmand

scall